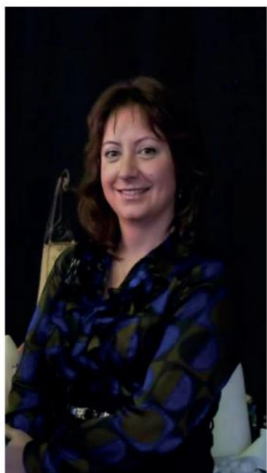

MAAK KENNIS MET **Cristina**

Wat bracht je naar België?

Ik kom uit Boekarest en ben mijn Belgische geliefde naar hier gevolgd toen ik 23 jaar was. Ik wist eigenlijk niet heel veel over België. Je bent jong, naïef en springt in het avontuur.

Wat was jou eerste indruk van België?

Ik weet nog dat ik het altijd koud had toen ik hier net was. Wat mij ook opviel was dat er weinig mensen op straat waren. Ik kom van een hoofdstad van 2 miljoen inwoners waar altijd wel iemand op straat is. Mol is maar een kleine gemeente, dus dat was een groot verschil voor mij. Nu hou ik wel van de natuur en de rust, maar vroeger miste ik de activiteit en drukte.

Verder vond ik dat mensen vriendelijk waren, maar tegelijkertijd ook afstandelijk. Mensen van hier hebben meer tijd nodig om je te leren kennen. Dat is een verschil met onze mentaliteit, wij vinden het makkelijker om een gesprek te beginnen. Als je bijvoorbeeld in een park op een bankje zit, dan is het normaal dat iemand naast jou komt zitten en begint over zijn leven. Dan volgt er een mooi gesprek. Hier vinden mensen dat heel raar.

Eens je elkaar kent, word je wel hele goede vrienden. Ik heb hier fantastische mensen ontmoet. In het algemeen heb ik mij altijd goed gevoeld, maar natuurlijk zijn er moeilijke momenten want je laat dingen achter, je familie en vrienden: hier zijn ook andere tradities.

Welke Roemeense gewoontes/tradities blij jij verderzetten in België?

Met Pasen ben ik een aantal keren naar de middernachtmis geweest. Dat was in het begin wel moeilijk, dan gingen we helemaal naar Brussel, want daar was er een orthodoxe kerk. Later kwam er een in Turnhout en dat is gelukkig al dichterbij. Met de komst van veel Roemenen zijn er nu meer orthodoxe kerken gekomen. Maar ik ga zeker niet elk jaar naar de middernachtmis. (lees meer over Cristina op p. 17)

Als je in Boekarest op een bankje in het park gaat zitten, is het normaal dat iemand naast jou gaat zitten en begint over zijn leven. Hier vinden mensen dat heel raar.

INBURGERING EN INTEGRATIE VAN ROEMENEN IN BELGIË

Nieuwkomers, immigranten, inburgering, integratie,... het zijn woorden die je de laatste tijd vaak hoort of leest, maar wat houdt inburgeren en integreren nu juist in? En hoe zit het met de integratie van Roemenen in ons land? Buna ging langs bij Cristina Lazar, ze heeft een Roemeense achtergrond en is trajectbegeleider bij het Agentschap Integratie en Inburgering.

Je bent trajectbegeleider, wat houdt dat in?

Ik ben een soort van persoonlijke begeleider voor nieuwkomers. We bieden nieuwkomers een traject op maat aan en helpen hen om hun weg hier makkelijker te vinden.

We begeleiden hen naar Nederlandse lessen en bieden een gratis cursus aan over het leven in België, dat is de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO). Die wordt meestal gegeven in de moedertaal van de inburgeraar. In de cursus MO leren ze hoe de instellingen in België werken, over normen en waarden en hun rechten en plichten (zie schema p.18). Daarnaast vertrekken we vanuit hun eigen noden. We stellen een actieplan op waarin staat welke stappen ze moeten ondernemen om hun doel hier te bereiken. Een doel kan bijvoorbeeld zijn om mechaniker te worden, maar dat is voor iedereen anders.

Als je de inburgeringscursus hebt gevolgd en twee modules Nederlands hebt voltooid, ontvang je een attest van Inburgering. Dat is belangrijk als je de Belgische nationaliteit wil aanvragen.

Roemenen zijn niet verplicht om een inburgeringstraject te volgen als Europeanen, maar ze komen massaal naar het Agentschap Integratie en Inburgering.

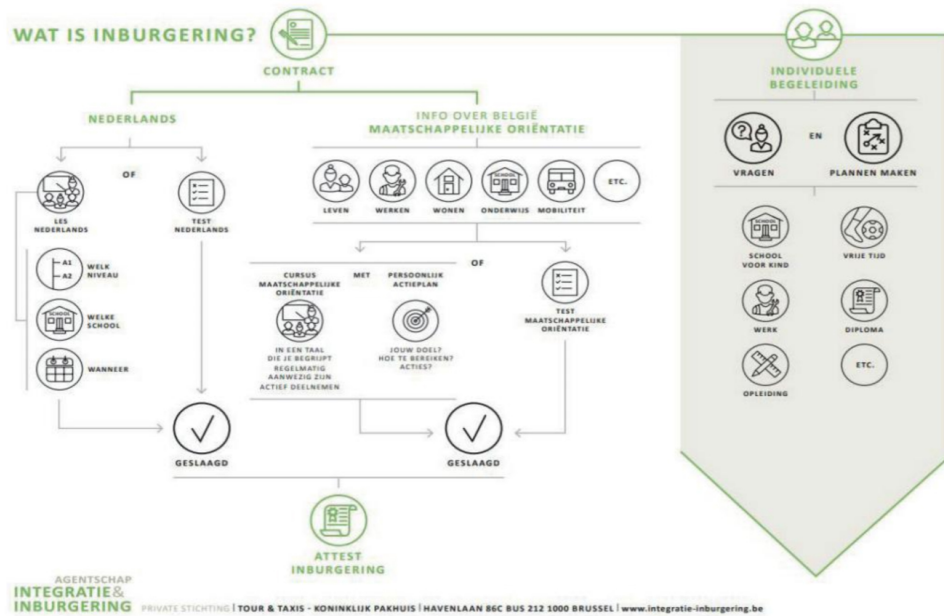
Hoeveel Roemenen bereiken jullie met dit aanbod?

In 2018 volgden in Vlaanderen 542 personen een cursus Maatschappelijke Oriëntatie in het Roemeens. Dat is een van de 31 talen waarin je de cursus kan volgen. In totaal hebben 12.193 mensen een inburgeringscursus gevolgd.

Agentschap Integratie en Inburgering (© Lies Willaert)

INTEGRATIE EN INBURGERING

Wat motiveert Roemenen om deel te nemen aan het inburgeringstraject?

Roemenen zijn niet verplicht om een inburgeringstraject te volgen als Europeanen, maar ze komen massaal naar het Agentschap Integratie en Inburgering. Niet alleen om de Belgische nationaliteit ooit te mogen aanvragen, maar ook omdat ze het heel belangrijk vinden om hun rechten en plichten te kennen. Meestal komen ze hier terecht via familie en vrienden die de cursus hebben gevolgd en er enthousiast over waren.

Roemenen zijn ook zeker gemotiveerd om Nederlands te leren. Naast mensen die via ons lessen volgen, zijn er ook die zelf op zoek gaan naar lessen die passen in hun werkrooster. Sommigen leren zelfs al Nederlands via Skype voordat ze naar hier komen.

Langs de andere kant zijn er ook mensen die hier al jaren werken en pas later Nederlands gaan leren. Mensen die bijvoorbeeld in serres werken waar Roemeens wordt gesproken, hebben geen nood aan Nederlandse les. Het kan gebeuren dat die mensen na jaren hun job verliezen en Nederlands komen leren, want je kan geen nieuwe job vinden zonder kennis van het Nederlands.

Hoe moedig je Roemenen aan om het inburgeringstraject te volgen?

Soms komen er mensen die niet goed weten wat we doen. Ik leg dan uit dat het belangrijke informatie is voor hun dagelijks leven en laat zien wat de voordelen zijn. Een belangrijk voordeel is dat ze via de cursus op korte termijn meer leren dan wat ze via andere kanalen te weten kunnen komen. Ik gebruik ook soms mijn eigen ervaring om aan te tonen dat het een grote hulp is.

De cursus maatschappelijke integratie is een enorme hulp, 25 jaar geleden moest je het allemaal zelf uitzoeken.

Toen ik 25 jaar geleden naar België kwam was inburgering namelijk nog niet zo georganiseerd. Je moest zelf je weg zoeken. Ik heb een paar Nederlandse lessen gevolgd in een kleine klas, maar dat was niet gedifferentieerd. Ik zat toen in een klas waar analfabeten en universitair bij elkaar zaten. De ene dag leerden we 'pen' en de volgende dag was het weer 'pen'.

INTEGRATIE EN INBURGERING

Voor mij ging dat veel te traag, dus heb ik zelf geprobeerd om mijn weg te zoeken in de bibliotheek en met behulp van cursussen Nederlands-Engels. Ik heb ook veel geleerd doordat mijn schoonouders alleen maar Nederlands praatten.

Nu is het veel makkelijker. Er worden testen gedaan om te kijken of je beter les gaat volgen in een centrum voor basiseducatie, waar er meer tijd wordt genomen, of een centrum voor volwassenonderwijs. Alles wat je moet weten wordt voor jou uitgezocht en kosteloos aangeboden. Dat is een enorme hulp. Roemenen moet ik daar maar heel zelden van overtuigen.

De cursussen zorgen dus voor een grote hulp, maar wat zijn volgens jou dingen die Roemenen hier moeilijk of raar vinden?

Ze komen hier terecht in een hele multiculturele samenleving. Dat is veel minder het geval in Roemenië. Mensen moeten begrijpen dat iedereen hier welkom is, net zoals zij welkom zijn. Meestal zijn er geen problemen, Roemenen zijn tolerant en op vlak van geloofsovertuigingen is er ook veel diversiteit in Roemenië. Kerken en moskeeën staan er naast elkaar. Maar net zoals Belgen hebben Roemenen ook misvattingen over vluchtelingen, bijvoorbeeld dat ze niet werken en alles krijgen. Ik leg vaak uit aan cursisten en vrienden dat niemand zomaar iets krijgt. Er zijn wel profiteurs maar dat heeft niets met afkomst te maken.

Homoseksualiteit wordt in Roemenië ook minder getolereerd dan in België. Er wordt veel belang gehecht aan het 'traditionele' gezin in Roemenië. Al zijn er ook wel verschillen en zullen bijvoorbeeld jonge mensen er anders over denken dan oudere mensen.

Je hebt deze vraag ook gesteld bij cursisten die net gestart waren met een cursus Maatschappelijke Oriëntatie in het Roemeens. Wat haalden zij aan als moeilijkheden?

Dat waren verschillende dingen. Als eerste het Nederlands. De Nederlandse taal is moeilijk, maar in de les lukt het meestal wel, zeker als je ook Engels kan. Maar als cursisten buiten de klas mensen horen praten is dat vaak helemaal anders. Die moeilijkheid met dialecten is iets wat je vaak hoort, niet alleen van Roemenen.

Als tweede haalden ze socialiseren aan. Dat vinden ze voor zichzelf en voor hun kinderen vaak moeilijk. Al hangt het af van de leeftijd van de kinderen, tiens hebben het in het begin vaak moeilijker dan jonge kinderen.

Als derde het missen van familie en vrienden en vervolgens het eten. Je kan namelijk niet altijd alles vinden om Roemeens te koken. Het eten hier smaakt niet of anders, zelfs vlees en groenten. Een tomaat smaakt niet als een goede tomaat. Dat komt misschien door de industriële manier van kweken die hier al veel langer de norm is. Maar geen probleem want er zijn ook Roemeense winkels en restaurants Frietjes en chocolade smaken natuurlijk ook altijd.

Als vierde het weer. Het grote verschil met het klimaat in Roemenië is dat het hier vochtiger is en er is meer wind. Dat zorgt ervoor dat je de warmte of koude harder voelt. Ten vijfde hebben veel Roemenen het gevoel dat mensen hier een drukke levensstijl hebben, mensen zijn vaak opgejaagd en alles is gepland. Als je bijvoorbeeld een vriend bezoekt of een buur moet je een afspraak maken. In Roemenië ga je gewoon langs en is alles veel spontaan. Dat is dus even wennen.

Verder is het soms moeilijker om een huurwoning te vinden als verhuurders horen dat je van Roemenië komt. Zelfs als je werkt en al een tijdje in België woont. Mensen hebben vaak vooroordelen. Onbekend is onbemind, dat is iets wat hier sterk speelt en waarschijnlijk historisch gegroeid is. Tot slot gaven ze ook aan dat feestdagen zoals Pasen en Kerstmis hier anders gevierd worden.

Aan al deze moeilijkheden wordt aandacht besteed in de cursus. Op die manier helpen we inburgeraars om zich thuis te voelen in de Belgische samenleving.

Op de website www.integratie-inburgering.be vind je meer informatie over integratie en inburgering. Via de contactpunten van het Agentschap Integratie en Inburgering kan je je inschrijven voor een cursus Maatschappelijke Oriëntatie in 31 verschillende talen, waaronder het Roemeens.

Ook op de algemene vergadering van ADR-Vlaanderen wordt er dieper ingegaan op dit thema.

Agentschap Integratie en Inburgering